

guia

DE LECTURA > 1

BAULA

ALA DELTA

L'Home Gris
del País de
les Màquines

Anna Tortajada

BAULA

L'obra

Títol **L'Home Gris del País de les Màquines** / Autora **Anna Tortajada** / Il·lustracions **Violeta Monreal** / ADV, 1 / 106 pàgs.

L'autora

Anna Tortajada és periodista i traductora. Escriu per a infants i adults. De la seva passió pels viatges i la seva aguda observació d'altres països ha sorgit una gran part de les seves novel·les i relats per a joves.

Argument

L'Home Gris vivia al País de les Màquines. Estava tan avorrit perquè les seves màquines li feien tota la feina que va decidir visitar els països del Món de Colors.

Els homes d'aquests països li van explicar la seva manera de viure, sempre ajustada a les seves necessitats i les seves tradicions. L'Home Gris va veure en aquells països grans possibilitats de negoci: la pell dels animals, els minerals i les pedres precioses, els teixits...

Va explicar a la resta dels homes grisos les riqueses que havia descobert allà i van decidir endur-se-les, deixant-los en canvi màquines que no necessitaven i que van transformar completament la seva forma de vida: cada vegada havien de treballar més i a l'últim tots els països van ser iguals que el País de les Màquines.

Al cap d'un temps els productes es van acabar als Països de Colors a causa de l'espoli continu de l'Home Gris i va arribar la pobresa per a tots.

Reunits en una cimera en la qual participen tots, els Homes analitzen la causa dels seus problemes i busquen junts les solucions per a tot el Món.

Comentari

Aquest llibre apropa als nens i a les nenes una qüestió d'actualitat permanent: la relació entre el Primer i el Tercer Món i els problemes que ocasiona als països més pobres.

L'autora aconsegueix que un tema tan complex esdevingui comprensible gràcies a la personalització dels diferents mons, als diàlegs, que exposen

els arguments de les diferents parts, i, sobretot, a la utilització d'un llenguatge caracteritzat per les frases curtes, un vocabulari senzill i una gran habilitat descriptiva.

Les excel·lents il·lustracions del llibre, fetes amb fotografies per a les màquines i dibuix per a tota la resta, reforcen el text amb la seva gran expressivitat.

Temes

- La correcta aplicació dels avenços tècnics per assolir una millor qualitat de vida.
- La destrucció de la natura a causa d'una mala utilització dels recursos naturals.
- El respecte a la identitat i les tradicions dels països del Tercer Món.

Reflexions

La lectura d'aquest llibre ens planteja nombroses qüestions que afecten tant la situació dels països del Tercer Món i les responsabilitats que la cultura occidental té en aquesta situació, com la nostra pròpia forma de vida.

En el punt de partida el lector es troba amb l'Home Gris «immers en el tràfec i el neguit». Hem de preguntar-nos fins a quin punt gaudim de l'anomenada cultura del benestar. Aquesta pot ser una bona oportunitat per comparar la nostra manera de viure amb la dels nostres avis o amb la de societats tecnològicament més endarrerides i comprovar allò que el progrés ens ha aportat, però també allò que hem perdut.

1. Homes de tot el món.

Aquest llibre parla de la manera de viure d'homes i dones de tot el món.

Aquí tens el contorn del mapa del món i els homes que hi viuen.

Situa amb una fletxa cada home al lloc que li correspon i, com que vivim en un Món de Colors, omple'l amb els colors que et semblin adients.

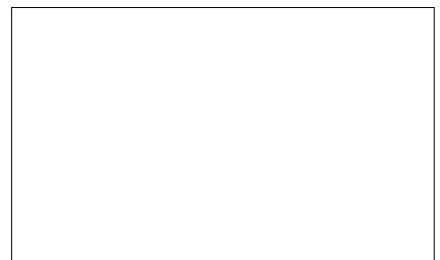
1. Els Homes del Món de Colors.

Identifica de quins homes es parla en els fragments següents i dibuixa com és la casa on viuen.

- a. Aquelles robes fines i suaus que relliscaven com l'aigua entre els dits les teixia l'Home del Barret de Joncs amb fils trenats per un cuc...

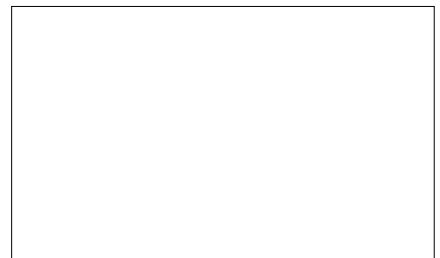
- b. *Vivia en una casa de gel, perquè era l'única manera de no morir-se de fred. S'abrigava amb mantes i vestits que es feia amb les pells de les foques i de l'ós blanc que caçava.*

- c. *Els metalls lluents dels seus braçalets i collarets els escopien els torrents i les fonts i s'amagaven entre els còdols dels llits dels rius.*

- d. *... vivia enmig d'aquella polseguera quan podria viure en una gran ciutat, sense haver de carretejar l'aigua. Però l'Home del Turbant estimava la sorra, el sol i les dunes...*

- d. *A l'hivern ens refugiem a les muntanyes en llocs arrecerats; a la primavera ens escampem per les praderies, a esperar l'aparició del búfal, que ens proveeix de tot el que ens cal.*

1. Les màquines que no necessitem.

Pensa en les màquines que fas servir cada dia i anota les tres que no consideris imprescindible. Explica després per què.

2. Màquines que ajuden a viure.

Hi ha màquines que ajuden els homes en la seva feina.

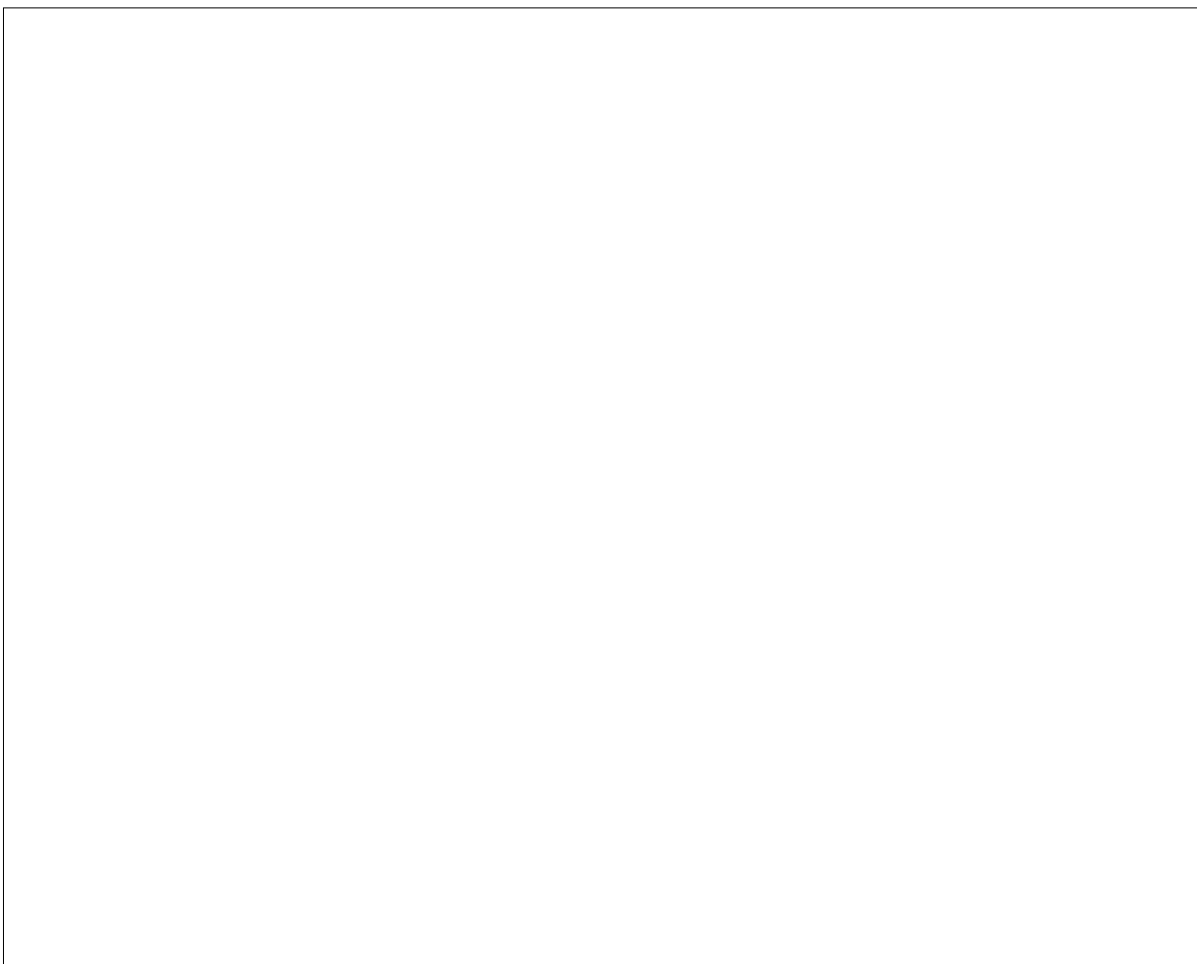
Quina màquina enviaries a cadascun dels Homes del Món de Colors perquè la seva vida fos millor?

Taller de creativitat

1. Potser alguna vegada has somiat una màquina meravellosa que et resolgués alguns problemes.

Explica com seria aquesta màquina i per a què serviria.

També pots dibuixar-la.

Suggeriment d'activitats

ACTIVITATS D'APROXIMACIÓ

- **Mural.** Abans de començar la lectura serà molt útil la visualització d'un mapa del món al qual poder situar els països de què es parla al llibre.

Entre tots poden confeccionar un gran mural amb els cinc continents al qual enganxaran fotografies i retalls de revistes o diaris al·lusius a la forma de vida dels sis països de què tracta *L'Home Gris del País de les Màquines*.

- **Les màquines que fem servir.** Les màquines són presents d'una manera gairebé contínua a la nostra vida quotidiana. Els infants s'han de fixar en els electrodomèstics que tenen a casa i en les màquines que ells mateixos porten al damunt: calculadores, mòbils, jocs electrònics, etc.

Es pot fer una gran llista a la pissarra en la qual participarà tota la classe fent un recorregut per un dia qualsevol, des que ens llevem fins que ens n'anem a dormir, mentre anem anotant totes les màquines que fem servir habitualment.

ACTIVITATS D'APROFUNDIMENT

- **Els rumors.** A la pàgina 42 es fa referència a la transformació que pateixen les històries a mesura que s'expliquen. Juguem als rumors per comprovar com es distorsiona la informació i la precaució que hem de tenir davant les notícies que ens hagin confirmat.

Els nens i les nenes es col·locaran formant un cercle. El professor lliurarà una nota al primer amb el text: «L'Home Gris va arribar al País de la Sorra, on l'Home del Turbant el va acollir com un germà. Allà va aprendre, amb desconcert, que el tresor més gran era l'aigua.» Un cop llegit i après, aquest nen o nena ho dirà a l'orella al següent, i

així successivament fins a recórrer tot el cercle. L'últim nen o nena ho dirà en veu alta. Llavors podrem comprovar la diferència entre la informació inicial i l'última.

- **El paper dels grans.** Els alumnes poden preguntar als seus avis quins avenços tècnics eren desconeguts en la seva joventut i com vivien sense ells.

Poden anotar al seu quadern les respostes per després intercanviar impressions a classe.

ACTIVITATS DE CLAUSURA

- **Tots diferents, tots iguals.** Els infants han de reflexionar sobre aquesta qüestió: tot i que els habitants del Món de Colors viuen de maneres molt diferents, tots aspiren a les mateixes coses (el benestar, gaudir del temps lliure, conservar les tradicions...).

En unes breus línies poden escriure en què ens assemblen, segons el seu parer, tots els homes del món.

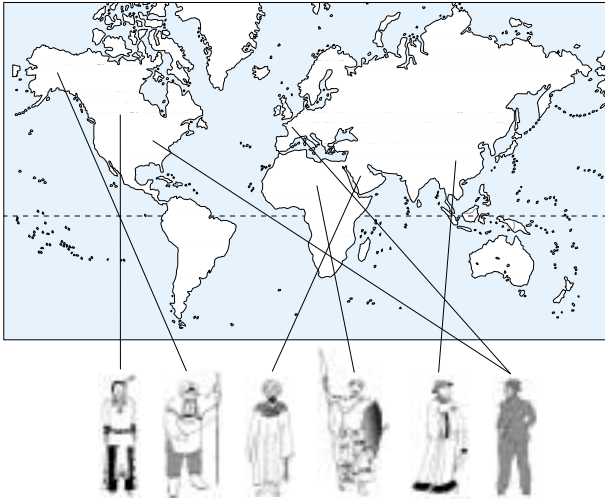
- **La cimera.** El professor pot organitzar una cimera sobre la situació del món. Hi han de participar representants de les sis parts del globus que apareixen al llibre. La classe es dividirà en sis grups. Cadascun representarà una part del món. Ha d'anar vestit i caracteritzat com correspongui i els infants exposaran com volen viure segons el país al qual pertanyin.

El professor farà de moderador. Com a colofó es redactarà un decàleg d'intencions que es col·locarà sobre el mural que han fet anteriorment.

Solucionario

ACTIVITATS D'APROXIMACIÓ

(Hi ha més respostes possibles.)

Fragments especials

L'Home Gris recorria les selves amb l'Home dels Cabells Arrissats, que li ensenyava el seu país preciós. Però l'Home Gris, avesat a mirar les coses per mirar de treure'n profit, no parava atenció a la bellesa dels ocells i de les flors, sinó que, amb les seves màquines, calculava i calculava i prenia bona nota de tot el que veia: arbres d'una fusta nobilíssima, feres de pelatges exòtics, animals d'ullals i banyes de vori, muntanyes que amagaven tresors incalculables. (pàg. 26)

Tothom es vestia igual, parlava la llengua de l'Home Gris i prenia refrescos en ampolles de plàstic.

Tot, des del menjar fins a l'última sabata, des de les eines fins a l'última samarreta, des de les cuines fins a les espartenyets, des de les cases fins a l'últim bidó de plàstic, s'havia fet amb les màquines de l'Home Gris. (pàgs. 70-71)

ACTIVITATS D'APROFUNDIMENT

- a. Els xinesos.
- b. Els esquimals.
- c. Els africans.
- d. Els àrabs.
- e. Els indis.

—... Ja no escoltem les veus del silenci, ni les dels nostres ancians. Hem oblidat els contes i les rondalles. Ja no respectem les lleis de la Natura, ni apreciem l'experiència de la nostra gent gran. Ens hem omplert de màquines i d'escombraries, de sorolls i de necessitats que no teníem. Ara ens trobem amb les mans buides i el cor buit, perquè hem perdut la memòria del que vam ser. No ens queda esperança i ens acovardeix el futur. Ens hem descuidat d'estimar el nostre país. Hem oblidat les nostres tradicions que no ens permetien d'abusar del nostre entorn. Ja no hi sabem viure en harmonia, prenent només el que ens cal per viure. (pàgs. 91-92)

—Hem de trobar una solució. Entre tots. Un remei que ens serveixi a tots.

—Haurem de triar, d'entre tots els avenços, aquells que ens siguin beneficiosos i siguin de veritat profitosos. (pàgs. 101-102)

